

мабуть, дуже схожі один на одного. Не дарма, В. Бехтерев казав: "Уміло підібрана гама кольорів здатна благотворніше впливати на нервову систему, ніж інші мікстури".

Список літератури

1. Самгин Э.Б. Освещение рабочих мест. - М.: МИРЭА, 2001. – 186 с.
2. О.В.Крушельницька. Управління персоналом. - К.: Кондор, 2003.- 189 с.
3. Алексеев И.Р., Кейсевич Л.В. Последняя цивилизация? Человек. Общество. Природа. – К.: Наукова думка, 1997. – 412 с.

Одержано 14.05.10

УДК 339

В. О. Буряк, студ. гр. ФК 08–1, С. А. Фрунза, ас.

Міжнародний валютний фонд та його взаємовідносини з Україною

У статті досліджується співробітництво Міжнародного валютного фонду (МВФ) з Україною, аналізуються наслідки отримання кредитів від МВФ.

міжнародний валютний фонд, міжнародні економічні зв'язки, міжнародний кредит

Постановка проблеми та її актуальність. Міжнародний кредит – важлива складова сучасних міжнародних економічних відносин. Україна має певний досвід використання міжнародних кредитів, в тому числі і кредитів Міжнародного валютного фонду. Для оптимізації впливу на національну економіку залучених кредитних коштів наша держава може спиратися на досвід інших країн, власний досвід, а також на моделювання можливих напрямів використання залучених кредитів. Вплив іноземних кредитів на економіку країни завжди неоднозначний, особливо в контексті отримання Україною чергового траншу кредиту МВФ. Необхідність визначення можливих ризиків та вигод для економіки України внаслідок цих запозичень й обумовлює актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми співпраці МВФ з Україною знайшли відображення в працях таких учених, як М. Сайкевич, Л. Лебединець, Т. Вахненко, А. Гальчинського, В. Литвицького, В. Колосової, В. Новицького, В. Хорошковського та ін..

Мета дослідження – визначення можливих ризиків та вигод для економіки України, спричинених запозиченнями МВФ.

Виклад основного матеріалу. Міжнародний валютний фонд (далі МВФ) – міждержавна організація, призначена для регулювання валютно-кредитних відносин між державами членами і надання їм фінансової допомоги при валютних ускладненнях, що викликані дефіцитом платіжного балансу, шляхом надання коротко- і середньотермінових кредитів у іноземній валюті. Фонд – спеціалізована установа ООН – практично служить інституціональною основою світової валютної системи [1].

За час свого існування МВФ перетворився в універсальну організацію, зарекомендував себе активно функціонуючим світовим валютним інститутом, досягши широкого визнання як головний наднаціональний орган регулювання міжнародних валютно-

кредитних відносин, координатор міждержавних кредитних потоків.

Держави, що розвиваються (до складу яких належить Україна), дуже часто вдаються до запозичень, які спрямовуються на стимулювання економічного розвитку. Виступаючи позичальником на міжнародних фінансових ринках, Україна отримує доступ до різних видів кредитів. Серед них вагоме місце займають кредити за програмою stand by, що надаються країнам-членам МВФ частинами щоквартально для підтримки їхніх економічних програм. При цьому країна-позичальник повинна дотримуватися закладених в угоді домовленостей. Це дозволяє зробити висновок про досить жорсткі умови одержання кредитів [2, С. 46].

Україна ввійшла до складу МВФ 3 вересня 1992 р., одночасно ставши членом Світового банку. Нашій країні виділено квоту у 10 678 акцій на загальну суму у 1,3 млрд. дол. США. Валютну готівку за членство України в банку на суму 7,9 млн. дол. внесли Нідерланди, що є країною-опікуном нашої держави в цій банківській структурі. Таким чином, Україна, починаючи з 1994 р., отримує від МВФ кредити stand by [3]. Особливість кредитів МВФ полягає в їхньому цільовому характері. Отримані кошти не можуть бути напряму вкладені у бізнес-проекти і слугувати для отримання доданої вартості, за рахунок якої можна буде оплатити користування ними. Механізм впливу валютних надходжень від МВФ на національну економіку опосередковується валютним ринком і залежить не тільки від відсоткової ставки та граничної ефективності капіталовкладень, а й від інших чинників.

Загалом, потреба України в підтримці міжнародними фінансовими організаціями викликана такими причинами. По-перше, на сьогодні Україна фактично не має реального доступу на міжнародні фінансові ринки. Вона може отримати зовнішнє фінансування переважно з офіційних джерел. А головне офіційне джерело – це МВФ. По-друге, політика Фонду, яка проводиться в Україні і пов'язана з грошовою підтримкою, спрямована на стабілізацію соціально-економічної ситуації в Україні. Кредити, що залучаються від МВФ, використовуються для підтримки курсу національної валюти та для фінансування дефіциту платіжного балансу України.

Останній кредит, що отримала Україна від МВФ, становить 16,4 млрд. дол. США строком на 15 років з відсотковою ставкою 4%. Ця сума повинна компенсувати зменшення золотовалютних резервів Національного банку України, яке відбулося у жовтні-листопаді 2008 р.. Стабілізаційний кредит буде спрямований на фінансування дворічної антикризової програми української влади, що передбачає зниження експорту, обмеження зовнішнього фінансування і кредитування. Це стабілізація банківського сектору, фінансування імпорту і забезпечення внутрішнього ринку необхідними товарами з метою недопущення розкручування інфляційної спіралі тощо.

На мою думку, позитивними наслідками кредитів МВФ можна вважати створення достатніх валютних резервів для повернення кредитів із відсотками. Але важливо, щоб при цьому країна зберегла самостійність у визначенні експортної спеціалізації, реалізації макроекономічної політики і не перетворилася на «залежну підсистему». Також в ідеальному випадку можна очікувати позитивні наслідки в довгостроковій перспективі у формі підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки та послаблення ознак дуалістичності її розвитку. Але окрім позитивних наслідків впливу кредиту stand by на економіку України є ще ризики появи негативних тенденцій і результатів:

- формування «споживацького» стереотипу поведінки;
- зростання державного боргу і перетворення проблеми його обслуговування на перманентну проблему запозичення;
- формування «примусової» спеціалізації експорту на сировинних товарах,;
- неспроможність сформувати засади довгострокової конкурентоспроможності національної економіки.

Висновки. Ефективність використання запозичених коштів визначається спроможністю влади створити в країні умови для повернення боргу разом із сплатою відсотків і не перетворити тимчасову проблему в перманентну заборгованість.

Отже, кредити, котрі Україна отримує від МВФ, мають як позитивні наслідки (можливість фінансування антикризової програми, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки тощо), так і певні ризики (в основному пов'язані з зростанням державного боргу та труднощами його повернення). Тому необхідно створити умови на рівні МВФ для зменшення рівня ризику та поліпшення формування валютних резервів.

Список літератури

1. Міжнародні фінансові організації та їх значення у процесі трансформації економіки України [Електронний ресурс] / Н.М. Заярна, О.М. Барткевич – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltn/17_4/184_Zajarna_17_4.pdf.
2. Сайкевич М.І., Лебединець Л.Є. вплив міжнародного кредитування на перспективи розвитку економіки України // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №6(96). – С. 43-48.
3. Міністерство економіки України. Досвід співробітництва України з МВФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua.

Одержано 14.05.10

УДК 336.773

В. О. Буряк, студ. гр. ФК 08–1, С. А. Фрунза, ас.

Кіровоградський національний технічний університет

Проблеми розвитку державного фінансового контролю кредитних спілок в Україні

У статті проаналізовано перебіг проведення державного фінансового контролю, визначені основні проблеми розвитку даного контролю за діяльністю учасників небанківського ринку – кредитних спілок; досліджено стан ринку кредитних спілок, сформульовані рекомендації щодо поліпшення якості та ефективності державного фінансового контролю.

фінансовий контроль, кредитні спілки, кредитна діяльність, небанківські фінансові установи

Постановка проблеми та її актуальність. Сучасний тісний взаємозв'язок світових фінансових потоків та їх уразливість через глобальні та локальні зміни обумовили необхідність переосмислення ролі державних установ у регулюванні діяльності фінансових установ, в тому числі установ, що займаються кредитною діяльністю [1]. Серед таких фінансових установ важливе місце займають саме кредитні спілки. Отже, одним з основних завдань, яке постало перед Україною і потребує негайного вирішення, – становлення дієвої системи управління та контролю за фінансовими ресурсами країни. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває створення ефективного фінансового контролю за діяльністю банків та небанківських фінансово-кредитних установ, зокрема кредитних спілок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням проблем розвитку державного фінансового контролю займалося багато відомих вчених, таких як: Н.Б. Ніколаєв, А.М. Хомутенко, З.С. Варналій, В.П. Николук, І.В. Каменська та ін..

Метою дослідження є визначення головних факторів, що гальмують розвиток державного фінансового контролю за діяльністю кредитних спілок та внесення пропозицій щодо покращення його якості.